

Funerair erfgoed - bijdrage 10

door Jan Olsen

Dicht tegen de ingang van de gemeentelijke begraafplaats, op het eerste perk achter het fameus monumentje met een in arduin gebeeldhouwd uiltje, bevinden zich twee eenvoudige en identieke grafmonumenten bestaande uit een stenen kruis met daarop aangebracht een uit hout gesneden hoofd, dat wellicht dat van Jezus Christus verbeeldt.

Op de kruisen is ook een plakketje met de Belgische driekleur aangebracht, een teken dat doorgaans verwijst naar het feit dat de begravene een oud-strijder was, zowel uit Wereldoorlog I als uit Wereldoorlog II en lid was van de NSB 'de Nationale StrijdersBond'.

Wie ligt daar nu begraven?

Op de kruisen zijn volgende bronzen plakketjes aangebracht met daarop respectievelijk volgende teksten: "De Landsheere Jules 17.02.1914 - 9.10.1943" en "De Landsheere Marie 12.06.1915 - 9.10.1943". Straks is het 70 jaar geleden dat ze er werden begraven.

De grafmonumenten van broer en zus De Landsheere op de gemeentelijke begraafplaats van Melle

Het gaat hier dus over volgende personen:

De Landsheere Jules Oscar, geboren te Westrem op 17 februari 1914, schrijver van beroep, kwam vanuit de gemeente waar hij het levenslicht zag te Melle wonen in mei 1942. Hij was de zoon van Gilbert De Landsheere en Maria Hilda Smekens.

De Landsheere Marie Alice, geboren te Westrem op 12 juni 1915, huishoudster, dochter van voornoemde Gilbert en Maria Smekens (en dus de broer van hoger vermelde Jules De Landsheere). Zij huwde te Westrem op 27 mei 1939 met Philemon Godefroi (° te Wetteren op 26 april 1910 als zoon van Edmond en Marie Idema Huyghe, hij overleed te Gent op 22 september 1971). Hij was vanuit Gijzenzele te Melle komen wonen in april 1918. Marie Alice was naar Melle komen wonen kort na haar huwelijk. Philemon hertrouwde in 1948 met Anna De Witte, die tijdens de oorlog ook weduwe was geworden.

Beide genoemden overleden op 9 oktober 1943 te Oost-Eeklo, dus midden Wereldoorlog II en toch op een eindje af van hun woonplaats (de Eikerwegel te Melle). Wat was er gebeurd? Voor een antwoord op deze vraag konden we o.a. ten rade gaan in het heemkundig tijdschrift "De twee Ambachten" (auteur: Jacky Claeys) van onze zustervereniging uit Assenede (jaargang 14 nr. 1, april 2006).

Op 9 oktober 1943 kwamen 22 mensen om het leven bij een bominslag op de tram in de Stroomstraat te Oosteklo, kort nadien overleden nog eens 8 mensen aan de opgelopen verwondingen.

Een getuige van toen, Marcel Stevens, kon in voornoemd artikel zijn verhaal doen alsof het nog maar gisteren was dat hij het gebeuren meemaakte, we citeren hier volgende letterlijk uit het artikel: "Het was zaterdagmiddag, het was zonnig en de kinderen waren op weg van school naar huis. Ik was de koeien aan het melken in onze weide in de Stroomstraat toen er een aantal vliegtuigen zeer laag overvlogen. De tram, die vanuit Bassevelde kwam gereden remde bij het zien van die vliegtuigen af in de buurt van Maurice De Decker. Plots zag ik de vliegtuigen een paar bommen lossen, vanop afstand leken ze op een voederbiet. Een van de bommen trof de middelste wagon van de tram. Er volgde een enorme stofwolk. Ik kroop uit de gracht en liep zonder nog aan de melk en onze koeien te denken naar huis. Ik was totaal van de kaart." Een andere getuige, die vermeld is in het artikel was Albert Van Kerkhove. Hij wist te vertellen dat er op die bewuste tram veel Gentenaars zaten die zich bij de landbouwers in Bassevelde en Oosteeklo kwamen bevoorraden van boter, aardappelen en graan.

De bominslag moet zo verschrikkelijk zijn geweest dat men pas vier dagen na het hele gebeuren er in slaagde de identiteit van de slachtoffers vast te leggen, vaak enkel geholpen door wat restte aan kledingstukken en andere bagage.

Het vliegtuig waaruit de bommen vielen was een Brits toestel, een Mosquito, een type dat pas in 1942 in gebruik was genomen. De vliegenier, Walter Wallington, een ervaren man, had zich samen met zijn kompaan nipt uit zijn toestel kunnen redden en was met zijn parachute in de velden beland. Omwonenden hebben hem geholpen en via een georganiseerde vluchtroute kwam hij terug bij hem thuis in Groot-Brittannië.

Mogelijks lag een menselijke of een technische fout aan de basis van het gebeuren. Het is in die dramatische context dat we ook deze slachtoffers van die verschrikkelijke periode van de Tweede Wereldoorlog, waaronder onze twee Mellenaars, dienen te situeren.

Kort na de oorlog werd in opdracht van het Oosteeklose gemeentebestuur door Cyriel Van de Keere een kapelletje gebouwd ter nagedachtenis van de slachtoffers.

Foto van het kapelleke in de Stroomstraat te Oosteeklo, deze is overgenomen uit "De twee Ambachten" (jg. 14 nr. 1, p. 78, foto: Noël De Muynck).

Boeiende lezing

"Interculturaliteit en de socioculturele realiteit van vandaag"

door **Prof. Dr. Rik Pinxten** van de Universiteit Gent (vakgroep cultuurwetenschappen)
**op donderdag 17 oktober 2013 om 20 uur in het Jeugdcentrum Molenhoek,
Hundelgemsesteenweg 445 te Merelbeke (toegang: gratis)**

Samenleven in diversiteit? Hoe doen we dat? De socioculturele realiteit van vandaag is er een van verschillende sociale groepen, verschillende godsdiensten en mensen met verschillende culturele achtergronden. Kortom onze samenleving is heel divers geworden. Dit is niet enkel het geval in de steden. Ook op het platteland of in minder verstedelijkte gebieden wordt onze wereld elke dag meer gekleurd door die interculturaliteit. Verschillende normen op het vlak van beleefdheid, kledij, feestdagen en voedsel zorgen ervoor dat samenleven in diversiteit een uitdaging vormt. In de media en politiek worden verhitte discussies over principes als 'neutraliteit', 'gelijke kansen', 'integratie', 'emancipatie' en 'identiteit'.

Hoe komt het dat veel mensen zich bedreigd of benadeeld voelen door deze superdiversiteit? Wat maakt dat we het "anders zijn" als een probleem zien? Welke geschiedenissen en ervaringen spelen mee? En